

Obsah

Vysvětlivky k ikonám	5
Úvod	7
1 Co obecná didaktika je a o jaké didaktice pojednává tento studijní text	9
1.1 Co obecná didaktika je a čím se zabývá	9
1.2 Spiritualistické teorie	11
1.3 Personalistické teorie	12
1.4 Kognitivně psychologické teorie	12
1.5 Technologické koncepce	13
1.6 Sociokognivní teorie	14
1.7 Sociální teorie	14
1.8 Akademické teorie	14
Shrnutí	15
Literatura	16
2 Výuka jako řízený proces	17
2.1 Rozhodování o tom, co má být uděláno	17
2.1.1 Informace jako předpoklad kvalifikovaného rozhodování	19
2.1.2 Úloha pedagogicko-psychologické diagnostiky v přípravě učitele na vyučování	20
2.1.3 Pedagogicko-psychologická charakteristika žáka (studenta) v období dospívání	22
2.1.4 Specifika práce učitele s nadanými žáky	27
2.1.5 Specifika práce učitele s prospěchově slabými žáky	30
2.1.6 Žáci jiné národnosti a jiného etnika	34
2.1.7 Práce učitele se základními a některými doplňujícími pedagogickými dokumenty	36
Shrnutí	45
Literatura	46
2.2 Struktura výukových cílů a učebních úloh	47
2.3 Taxonomie učebních úloh a jejich funkce ve výuce	57
Shrnutí	62
Literatura	63
2.4 Organizační formy výuky	63
Shrnutí	70
Literatura	71
2.5 Metody výuky a jejich výběr	71
2.5.1 Metody participativní (aktivizující, problémové)	76
2.5.2 Metody výzkumné	83
2.5.3 Experimenty a hry	84
Shrnutí	85
Literatura	86
2.6 Druhy a formy učitelovy přípravy na výuku	86
Shrnutí	90
Literatura	91

3	Řízení a kontrola výuky	93
3.1	Diagnostika v průběhu výuky	93
3.2	Diagnostika vědomostí a dovedností žáků	96
3.2.1	Individuální ústní zkouška	103
3.2.2	Orientační ústní zkouška	107
3.2.3	Didaktický test	108
3.2.4	Diagnostika školní třídy jako sociální skupiny	126
3.2.5	Diagnostika hodnotové orientace	126
3.2.6	Diagnostika žákova sebepojetí	127
3.2.7	Diagnostika vztahu žáka k předmětu	128
3.2.8	Diagnostika perspektivní orientace	128
3.2.9	Klima třídy	129
3.3	Didaktické zásady	131
3.4	Interakce a komunikace ve výuce	134
3.5	Řeč ve výuce	139
3.6	Práce učitele s výukovými cíli	142
3.7	Práce učitele a žáků s učebními úlohami v průběhu výuky	144
3.8	Práce učitele a žáků s učebními pomůckami	147
3.9	Výpočetní technika ve výuce	149
3.10	Odborná literatura ve výuce	150
3.11	Motivace a zájem žáků	152
3.11.1	Diagnostika úrovně motivace žáka	156
3.12	Kázeň a řád ve výuce, výchova ve výuce	157
3.13	Pozornost ve výuce	162
3.14	Humor ve výuce	164
	Literatura	167
4	Styl práce učitele	169
4.1	Kompetence učitele	173
4.2	Sebereflexe a sebezdokonalování v pedagogické činnosti učitele	175
	Shrnutí	177
	Literatura	177
	Na závěr	179
	Přílohy	181